

Polarportalip ukiumoortumik nalunaarusiaa 2025

Piffissami 2024-25-imi issittumi immap sikua annikissutsimigut rekortileeqqippoq ukiuunerani siammasissusaanik uuttortarneqarnermigut annikinnerpaaffiminiimmat. Aasaanerani siammasissutsimigut annikinnerpaaffia normu 15-iuvoq. Sermersuup annertussutsini annaasaqarfigivaa – ukiuni tulleriiginnartuni 29-ini.

Issittumi ukiup kiannera, piffissami 2024-25-imi, kinguneqarpoq, immap sikuata ukiuunerani siammasinnera taamaallaat 14,4 million km²-imiimmat appasinnerpaalluni. Immap sikuata aasaanerani appasinnerpaaffia september 2025-imi 5,15 millionit km²-imiippoq, annikinnerpaaffinni normu 15-iulluni agguaqatigiisinneralu ataallugu, rekortiliinanili.

Qaavata annertussusaa (SMB) 404 Gt-ip missaanut annguppoq, agguaqatigiisinnera qaangerlugu ukiullu 45-t ingerlanerini, DMI paasissutissanik nalunaarsuinerata nalaani, qaffasinnerpaalluni. SMB qaffasikkaluartoq, Kalaallit Nunaata sermersuata 80 milliard tonsit annaavai qaammatit 12-it ingerlanerini september 2023-imiit august 2024 ilanngullugu. Ukioq kingulleq, ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit semip annertuseriarfigisimasaa, sulii 1996-imiippoq.

Tulliuttuni qimerluussavagut Issittumi 2025-imi alapernaarsuinerimi inernerit pingaarnepaat:

- Aakkiartornerujussuaq aamma nittaallat sialuillu
- Kalaallit Nunaata sermersuaata annertussusaa sulii milliartorpoq
- Rekortiliilluni aattornerup siaruannera
- Immap sikuata ukiukkut siaruarsimanera uuttortaasalernerulli kingorna aatsaat taama annikitsigivoq

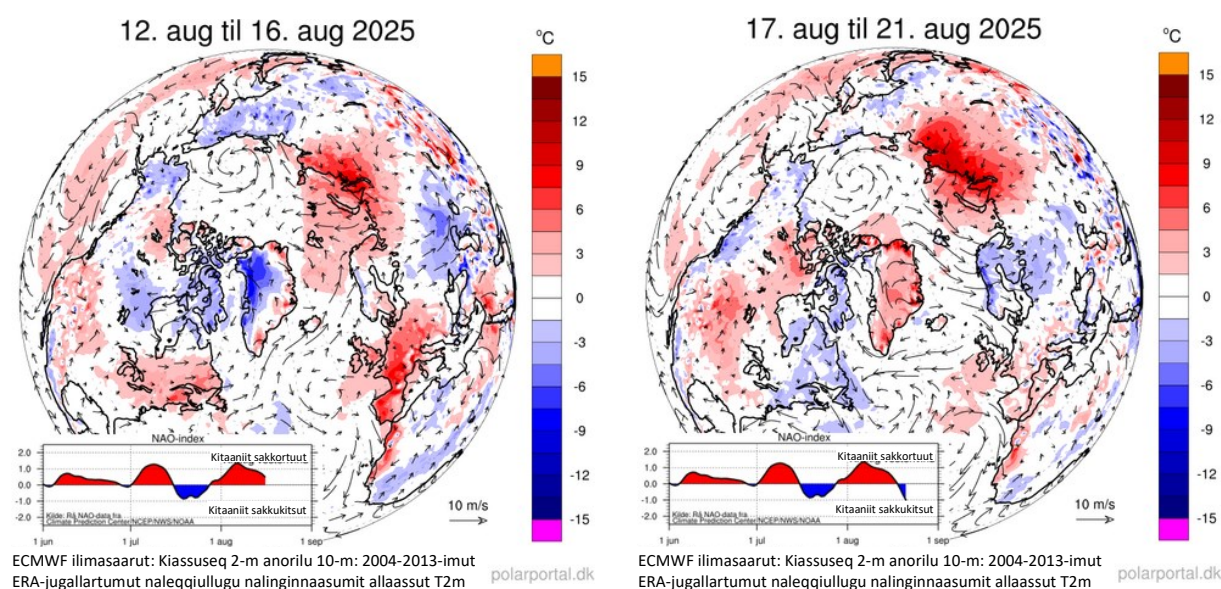
Aakkiartornerujussuaq aamma nittaallat sialuillu

Piffissami 2024-25-imi, piffissap siulia assigalugu, aakkiartorujussuarneqarpoq aasap kiannerpaaffiani. Ataatsimut annertussutsip oqimaaqatigiinnera piffissami 1. september - 31. august inerneqarpoq katillugu annertussutsip ilanngaateqarneranik 105 milliard-it tonsinik (Gt) sermerkik. Ukioq 2025 tulleriiginnarnik 29-issaat ataatsimut annertussutsip oqimaaqatigiinnera negatiivuvoq.

Agguaqatigiisillugu kalaallit nunaata sermersuata 150 milliardit tonsit sermeq ukiumut annaasarsimavaa piffissami 1987-imiit 2025-imut. Taamaammat maannakkut annaasaq 105 Gt-iusoq agguaqatigiisinnerata ataappaa, kisiannili sulii annertuvoq.

Ukiuunerani kalaallit nunaata sermersuanut annikitsuararsuarmik nittaalaq nakkarpoq. Februarilli missaa tikimmagu apinerulerpoq. Aasarmalli julimilu aakkiartorneq aallartimmat, piffissap iluani annertuumik aakkiartorneqarpoq ima ingasatsigisumik, 2012-imi rekortiliinerimi takuneqarsimanngitsumik. Qujanartumilli julimi augustimilu annertuumik apivoq, aputillu aakkiartorneq unikaallatseqqippaa.

Kisianni qaqutingoortumik nunap timaaani kiallunilu siallerneru, 14. aamma 21. august 2025-p akornanni, kiarujussuartsivoq, annertuumillu sermimik aatsitsilluni. 14. august silaannaq kujataani-kangisissuaneersoq sakkortuumik siallertitsitsivoq nittaalartitsillunilu, allaat timaani nunani qaffasissumiittuni. Uuttortaasarfiup South Dome-p (qutsissusilik ~2.900 m immap qaavaniit uuttorlugu) uuttorpaa 14.-15. august sialuk 50 mm sinnerlugu piffissap taassuma iluani. Taakkua siallernerujussuit kingorna Kitaani silaannaat kissartut saqquminerulerput, qaavata kiassusaanik qaffasissorujussuarnik kingunerisaanik. Sialuup aputillu nikerarnerinik, kiattuarneralu, sermip annertuumik aanneranik kinguneqarpoq, allaat qaffasissuni. Tamannalu qaqutikkut aattornerup taama kingusitsigisup nalaani takuneqartarpoq.

Takutitassiaq 1: Nunap assingisa takutippaat Kalaallit Nunaanni august 2025-imi aasakkut qaqutingoortumik kiannerujussuaq. Qalipaait takutippaat kiassutsit kiannerusut (aappalaartut) imaluunniit nillernerusut (tungujortut) ukiumut agguaqatigiisinnerani. Tikkuutit takutippaat anorip sammivii 10 meterisut portutigisumi. (Najoqqutaq: DMI, Polar Portal).

Kalaallit Nunaata sermersuaata annertussusaa suli milliartorpoq

Sermersuup katillugu annertussusaa nakkutiginiaraanni, pissutsit assigiinngitsut isiginiartariaqarput: *Qaavata annertussusaa* tassaavoq oqimaaqatigiinnera ilassutaata kiisalu qaavaniit aattornera. *ligarneq* tassaavoq Sermersuup ilanngaataa, sermeq imaanut uukkaraangat, iluliannguulluni. Ataatsimut annertussuseq tassaavoq annertussuseq peertoq - tassa imaappoq qaavaniit aattoq aamma sermimit imaanut uukkartumit, kiisalu naqqaniit aattoq.

Sermersuup qaavata annertussusaata oqimaaqatigiinnera

Sermersuaq pinngortarpoq apummit ukioq naallugu nakkartumit, sermersuup qeqqani nillertumi. Piffissap ingerlanerani aput serminnguuttarpoq, qaavani qaleriiaat nutaat qaleriiaannerisigut. Sermeq arriitsumik sinerissap tungaanut ingerlasarpoq, aakkiartuaarfimminut. Aput sermerlu annertusiartuaartup kiisalu qaavani aattup oqimaaqatigiissusaa taaneqartarpoq qaavata annertussusaata oqimaaqatigiissusaa (SMB)

Ukiup kingulliup SMB-a ataaniittumi nunap assingani diagram-imilu Takussutissiaq 2-mi assiliartalersorneqarsimavoq, Polar Portal-imit paasissutissat tunngavigalugit. Titarnerup tungujortup

diagram-imi allerpaamiittup takutippaa SMB-p annertusiartuaarnera, naatsorsorneqarsimasooq aallartiffigalugu "annertussutsip oqimaaqatigiinnerata ukiua" 1. september 2024. Ungassisooq isigalugu agguaaqatigiisitsineq, allanngorarneralu, qasertumik takutinneqarpoq. Assersuutigalugu titarnerup aappalaartup takutippaa piffissami 2011-12-imi rekortiliilluni appasinnerpaaffik. Nunap assingata takutippaa, sumi SMB-p annertusinera (tungujortoq) aamma SMB-p ilanngarsimanera (aappalaartoq), qanoq isikkoqarsimanera ukiumi 1. september 2024-miit 31. august 2025 ilanngullugu.

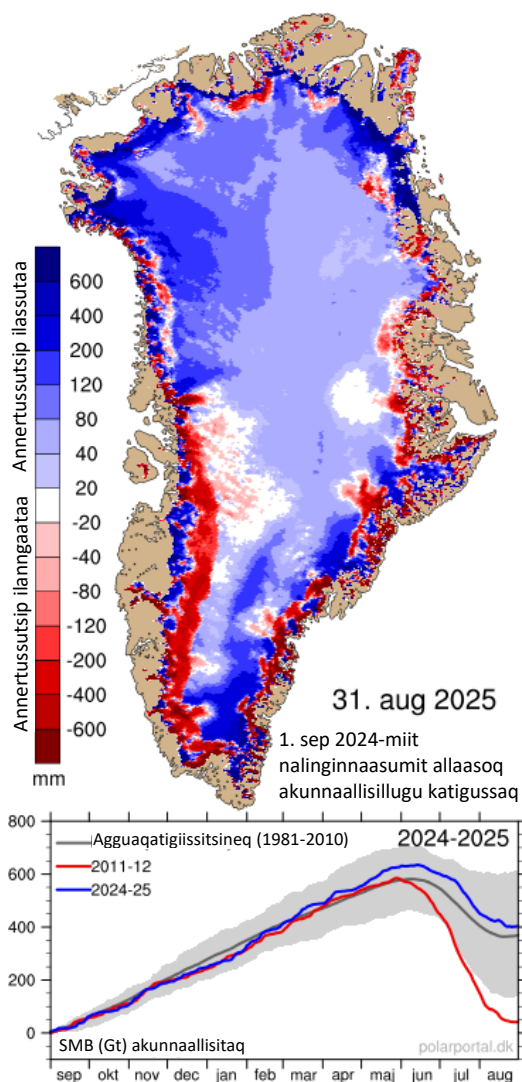
Sermersuup annertussusaata oqimaaqatigiiffia

Sermip kalaallit nunaanni kangerlunni amerlasuuni immamik naapitsinerani, sermeq iluliannguulluni nakkartarpoq – pisoq taaneqartartoq iigarneq. Igarnerup 50 % missaaniittoq imeq imaanut sermersuarmiit ingerlattarpaa taaneqarlunilu annertussutsimik katataqarneq (det dynamiske massetab). Tamatuma avataatigut sermersuup naqqaniit aattorneqarpoq, pingaarnerusumik attuussaannerup kissatsitsineranit, sermip nunakkut sisoorneratigut.

Sermersuup ataatsimut annertussusaata oqimaaqatigiiffia (TMB) pingasunik immikkoortortaqrpoq:

1. Qaavata annertussusaa (SMB)
2. Naqqata annertussusaa (BMB)
3. Katataqarnerup annertussusaa/iigarneq (MMB)

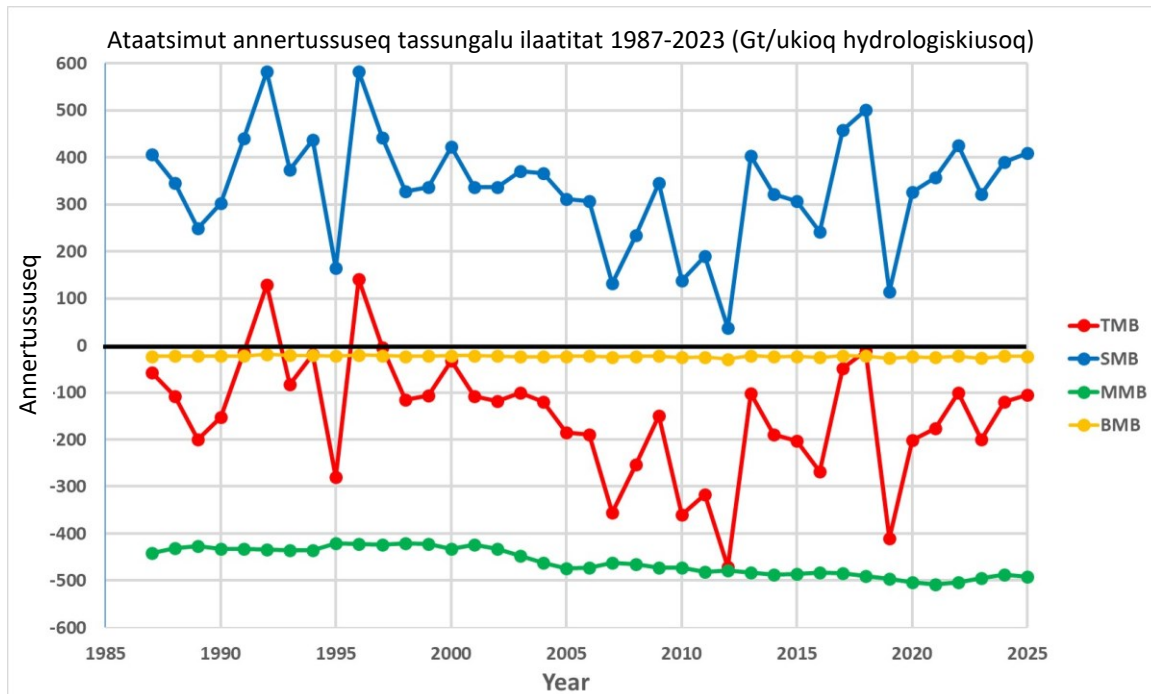
Sermersuup oqimaaqatigiiffia marlunnik immikkuullarissunik uuttortarneqarsinnaavoq. Periuseq siulleq tassaavoq input-output metode aappaalu silaannarsuarmiit toqqaannartumik uuttortaanerulluni gravimetri atorlugu.

Takussutissiaq 2: Qulleq: Nunap assingata takutippaa annertussutsip oqimaaqatigiiffiata eqikkarnera ukiumi 1. september 2024 31. august 2025 ilanngullugu (mm-inngorlugu sermip aannera imaluunniit ilanera). Tungujortup takutippaa sermip annertusiartornera, aappalaartullu sermip ilanngaataa. Alleq: Kalaallit Nunaata sermersuata SMB-ata annertusiartornera (ataaniittoq) Gt-nngorlugu (milliartit tons) – 1 GT sermip nalgivaa 1 kubikkilometer sermeq. Titarnerit tungujortut takutippaat "Ukiumut SMB" 2024-25. Titarnerup qasertup takutippaa 1981-2010 aggvaqatigiisinnera, arealilu qasertuq killilerneqarsimavoq annerpaap tulliatut aamma minnerpaap tulliatut nalilikkat ukioq kaajallallugu ullut tamaasa. Naleqqiunneqarsinnaavoq titarneq aappalaartoq diagrammimiittoq allermi annikinnerpaaffiusumi ukiumi SMB-mi 2011-12-imi. (Najoqqutaq: DMI, Polar Portal).

Input-output periuseq:

Programme for Monitoring the Greenland Ice Sheet (PROMICE) iluani GEUS'ip naatsorsorlugulu saqqummiuttarpaa ullut tamaasa ataatsimut annertussutsip oqimaaqatigiiffia TMB ([Mankoff et al., 2021](#)-imi allaaserineqartoq GEUS-illu dataverse-ani tamanut ammasumi iserfigineqarsinnaasoq). Takussutissiaq 3-mit takuneqarsinaavoq, TMB'p allaanngorarneri annerpaat peqquteqartut qaavata annertussusaata oqimaaqatigiiffianiittut, tassa apisarnerup allanngorarnerani.

Takussutissiaq 3: Takussutissiaq takutippaa pissutsit immikkoortut pingasut Kalaallit Nunaata sermersuani ataatsimut annertussuseq oqimaaqatigiiffia (TMB): Qaavata annertussusaata oqimaaqatigiiffia (SMB), imaaniittup annertussusaata oqimaaqatigiiffia, tassaasoq uukkaanermi aamma sermip sisoortup nuggersimanerata imaanik naapitsinerani pinngortoq (MMB) aamma naqqata aakkiartornera (BMB). Naatsorsuineri assilisassiat marluk agguaqatigiissinneri atornerqartarput: 1: DMI's HIRHAM/HARMONIE-model (Bengtsson et al., 2017) 2: Modèle Atmosphérique Régional (MAR) Liège Université-mi inerisarneqarsimasooq (Fettweis et al., 2020; 2021).

Periuseq gravimetriskiusoq:

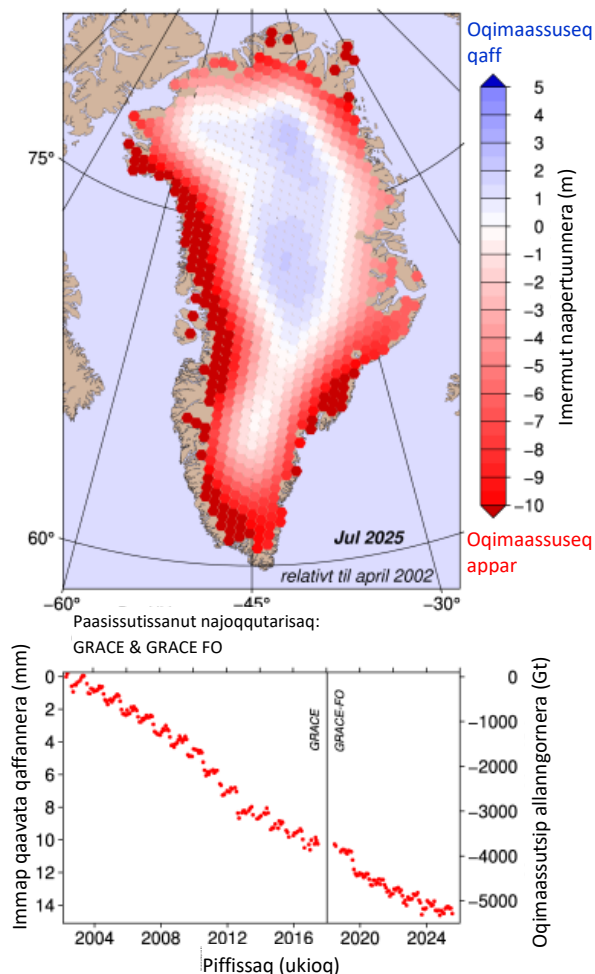
Sermersuup annertussusaata oqimaaqatigiiffia aamma uuttortarneqarsinnaavoq nunarsuup nutsuinera atorlugu. Tamanna GRACE-mi pisarpoq aamma GRACE-FO-mi satellit-inik aallartitsivinni, taakkulu periutsit marluk sermersuup annertussusaata oqimaaqatigiiffianik uttueriaatsit immikkuullarissuupput, imminnullu tapertarilluartuullutik. GRACE-satellit-it satellit-it maluliaapput qanillutik ingiaqatigiittut 220 km-imik ungasitsigalutik (aamma taaneqartarput "Tom and Jerry"). Ungasissuseq taanna nunarsuup nutsuineranit atassuteqarpoq eqqorluinnartumillu uuttortarneqarsinnaalluni.

Nunarsuup nutsuinerata allanngorneri annertussutsit allanngornerinit pinngortarput, assersuutigalugu sermip millineranit. Taamaallilluni paasissutissat GRACE-meersut Sermersuup annertussusaata ilanngarneranik naatsorsuineri atornerqarsinnaapput. Paasissutissat GRACE-p satellit-ianeersut suliarineri pisariusuupput (periuseq Barlette et al.-ami 2013-imeersumi allaaserineqarpoq) aamma taamaammat DTU-Space'p annertussutsip oqimaaqatigiiffia qaammatit arlallit kingusinaarluni saqqummiuttarpaa.

Kalaallit Nunaata sermersuata annertussusaa suli milliartorpoq

Piffissami 2024/25-mi Kalaallit Nunaata sermersuata, paasissutissaagallartut GRACE-meersut malillugit, annaavaa 55 Gt sermeq – ukiut 29-t malittuinnarmik oqimaaqatigiiffia negativ-iulluni. Sermersuup maannakkut annertussutsini tingummiinnassaguniuk annertusiartussaguniunniit, oqimaaqatigiiffia nul-up imaluunniit positiv-ip missaaniissaaq. Tassa isumaqarpoq, sermeq malittuinnarmik ukiut 29-issaat milleriarsimasooq. Piffissap uuttortaaffiusup – 1986-imiit 2025-imut –

takutippaa taamaallaat ukiuni marlunni oqimaaqatigiiffik positivimissimasoq, tassa sermip annertussusaa alleriarsimasoq. Assersuutigalugu Kalaallit Nunaata sermersuata annaavaa 80 milliard tonsit (Gt) sermeq piffissami september 2023-imiit august 2024-imut. Ukioq kingulleq, sermip annertuseriarfia, sulit tassaavoq 1996.

Takussutissiaq 4: Grafimi takutinneqarpoq Sermersuup tamarmiusup annertussusaata qaamatikkaartumik allanngoriartorneri Gt-nngorlugit, paasissutissat GRACE-meersut aamma GRACE-FO-meersut tunngavigalugit. (1 Gt-p assigaa imeq 1 mia. ton imaluunniit 1 km³. 100 Gt-p assigaa nunarsuup tamarmi imartaasa 0,28 mm-imik qaffariarneri). GRACE avataarsuarmut inissinneqarpoq 2002-mi martsip qaammataani, suliallu unitsinneqarput 2017-imi oktoberimi. GRACE-FO avataarsuanut inissinneqarpoq 2018-imi maajimi, taamaammat qaammataasiat taakku marluk atuuffiisa akornanni paasissutissanik katersisoqanngilaq. Paasissutissat kingulliit 2025-mi juuli qaammataaneersuupput. (Tunngavik: Polarportal)

Tamanna annertussutsimik annaasaqartuarneq annerusumik peqquteqarpoq qaavata annertussusaata oqimaaqatigiiffiata sakkukillineranik – aakkiartornerup sakkortusiartornera ilanngullugu aputip annertusiartunnginneranik – kiisalu piffissap iluani annertussutsimik annaasaqarneq iigarnerup sunniinera peqqutigalugu.

2002-miit, misissuinerit pitsaasut siulliit pissarsiarineqarsinnaanngormata, Kalaallit Nunaata sermersuata katillugu 5500 Gt sermeq annaasimavaa. Tassa imeq Kalaallit Nunaata sermersuani toqqortarineqarsimasoq, massakut imaanut pisimavoq, 2002-imiillu 15 mm-it angungajallugit immap qaffanneranut ilasisimalluni.

Qaavata annertussusaata oqimaassusaatalu imminnut naleqqiunnerat

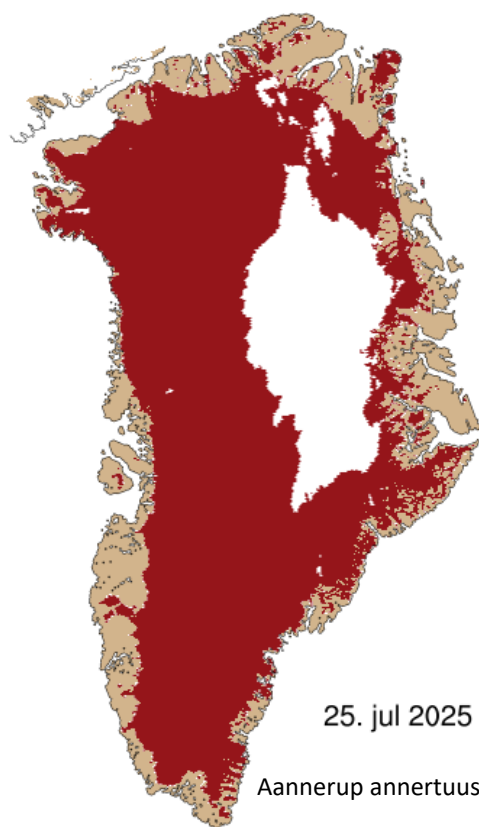
Qaavata annertussusaata oqimaassusaatalu imminnut naleqqiunnerat tassaavoq allat ilanngussornagit Sermersuup qaavata annertunerulersimanera aatsitaasimaneralu. Nittaallat sialuillu Sermersuup oqimaassusaanik annertunerulersitseqataasarput, aatsitaanerullu Sermersuaq millisittarlugu. Initussusaata oqimaassusaatalu imminnut naleqqiunnerannut tamarmiusumut sanilliukkaanni qaavata initussusaata oqimaassusaatalu imminnut naleqqiunnerata Sermersuup qaavanut ilanngunneqarsimasut nalunaartarpai – tassa imaappoq ilulianngorlutik uukkaassimasut immamullu kissartumut pinikkut aassimasut ilanngussornagit. 1990-ikkunniilli qaavata annertussusaata oqimaassusaatalu imminnut naleqqiunnerisa inernerat ataatsimut isigalugu appariartorsimavoq.

Rekortiliilluni aattornerup siaruaannera

Piffissami 2024/2025-imi 1981-2010 tamakkerlugu agguaqatigiisinnera qanittuararsuuaa. Qaammatit pingasut ukiakkut agguaqatigiisinneraneereersut (september-november) ukioq takkuppoq (december-februar) siallerluni/nittaalarluni agguaqatigiisinnera ataallugu. Upernaaq (marts-maj) agguaqatigiisinnera sinnerlugu nittaalarpoq.

Aasaq (juni-august) marlunngorluni aveqqavoq julip aallartinnerani kitaani nittaalarujussuarluni, aammalu sapaatit akunneri marluk qaangiutiinnartut assut annertussuseq ilanngarujussuarluni. Suli eqqumiinnerusoq tassaavoq aattornerup siammasinnera piffissami 17.-26. juli, tassani arealip 75%-ia sinnerlugu aattortoqarmat, annerpaaffigalugu 25. juli 81,2%-imiittoq. Taanna nalunaarsuutaatitsiniittuni tamani, 1981-imi aallartittuni, qaffasinnerpaavoq. Piffissami allami aamma areali 50% sinnerlugu kingusissorujussuakkut aattortoqarpoq (21. august missaani), aattornerlu ullut 20-it missaanni qaammat septemperi ilanngullugu ingerlaqqippoq. Tamatuma kingunerivaa aattornerup siaruarsimanera annerummat piffissami 14. junimiit 19.september ilanngullugu agguaqatigiisitsinermi.

Aattulernerup aallartinnera nassuiaaserneqartarpoq ullut pingasut ingerlaannertumik, sermip qaavata 5%-ia aattoraangat 1 mm/ullormut sinnerlugu. Ukioq manna tassaavoq 14. maj, ullunik 13-inik siusinnerulluni piffissap 1981-2021-ip medianianiit. Ukiup taassuma aattornerup aallartiffia ukiuni 45-ni nalunaarsuinerni siusinnerpaat qulingattut inissippaa. Piffissap aalluni peeruttup aallartiffia ukioq manna tassaavoq 24. juni, ullunillu 11-nik kingusinneruvoq 1981-2021-p medianiit. Piffissaq aalluni peeruttup nalaa nassuiarneqarpoq ataannartumik ulluni pingasuni ulloq siullesq SMB 1Gt ataappagu.

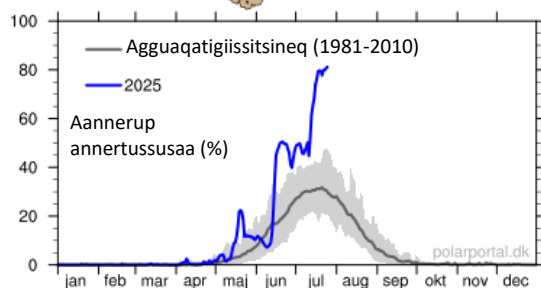
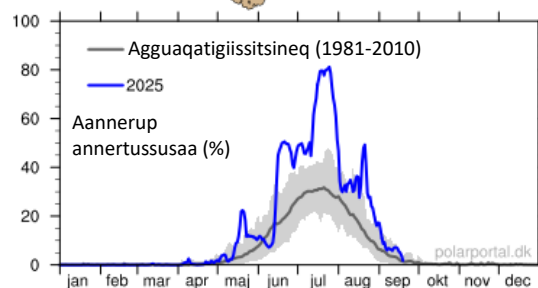
25. jul 2025

Aannerup annertuussusaa

19. sep 2025

Aannerup annertuussusaa

Takussutissiaq 5: Nunap assingata saamerliup takutippaa sumiiffik aattorfusoq 25. juli 2025, ulloq taassaasoq aattorfik siammasinnerpaaffiusoq (sermersuup 81%-ia) nalunaarsuinitinni. Nunap assingata talerpilliup takutippaa 19. september 2025-imi isikkua, ulloq kingulleq malunnaatilimmik aakkiartorneq. Aattorneq 30. september naavoq – tassa qaammat ilivisoq hydrologisk år-ip naanerani kingusinnerulluni. Najoqqutaq: DMI Polar Portal.

Aatsinneqarnerup nalaata aallartiffianut nassuiaatit tunngavigineqartut

Polarportalen-imi aatsinneqarnerup nalaata aallartiffianut nassuiaatit tunngavigineqartut assigiinngitsut marluk atorpavut:

Aatsinneqarnerup nalaata aallartiffia: Ullut malittuinnaat ikinnerpaamik pingasuusuni ulluat siulleg sermip qaavata 5%-ianik anginerusoq ullormut 1 mm-imik anginerusumik aaffiusoq.

Piffissaq aalluni peeruttup nalaata aallartiffia: Ullut malittuinnaat ikinnerpaamik pingasuusuni ulluat siulleg Sermersuup qaavanit ullormut gigatonimik (Gt) ataatsimik anginerusumik annaasaqarfiusoq.

Immap sikuata ukiukkut siaruarsimanera uuttortaasalernerulli kingorna aatsaat taama annikitsigivoq

Immap sikuata siaruaassimanera issittumi silap pissusaata qanoq inneranut tikkuuasutut pingaaruteqarluinnarpoq. Sumiiffimmi immap sikua tammaraangat, immap qaavani taartut sumiiffinni annertuuni pinngortarput, taakkualu Seqernup qinngornerinit nukik annertunerusoq milluguttarpaat. Tamanna pitsaanngitsumik aallartitsisarpoq, Issittumi kissakkiartorneq sukkalisartarlugu. Taanna sikuup siaruaassimanerata aamma kiassutsip ataqatigiinnerat taaneqartarpoq is-albedo-feedback.

Immap siaruaassimanera ukiumiit ukiumut nikerartarpoq apeqqutaasarluni sarfat, silaannaap- aamma immap kissassusaa kiisalu anorersuit, sikumik aserorterisinnaasartut. Upernaakkut pingaartumik immap sikua Kalaallit Nunaata kangiaata sineriaaniittoq siammasittarpoq, pingaartumik kangimut – Svalbard-ip tungaanut – nalinginnaasumit nillernerusarluni immallu sikuanut iluaqutaasarluni.

Issittumi immap sikuata uuttorneqartaleramili siammasinnerpaaffissami appasinnerpaaffia

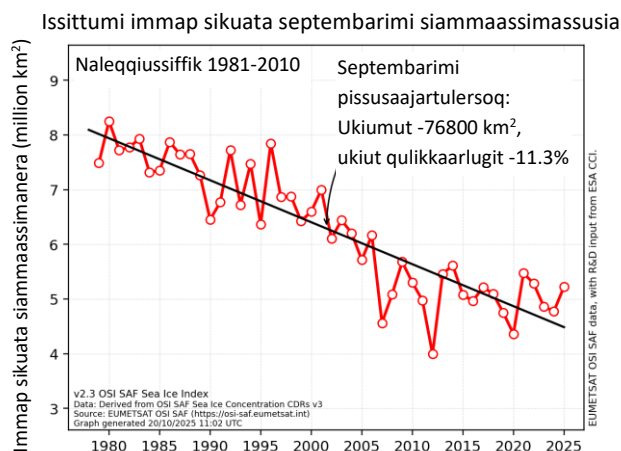
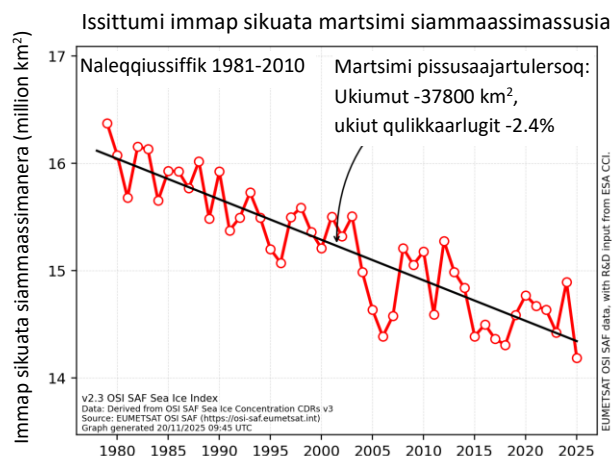
Immap sikuata agguaqatigiisillugu siammasinnerpaaffia martsimi nutaamik rekortiliivoq, immap sikuata siammasinnerpaaffissaata uuttortarneqartaleramili appasinnerpaaffianiilluni. Ulloq issimiit issangiarnermut pinera, siammasinnerpaaffimmiiffialu, tassaavoq 14. marts. Tassani immap sikuata imaq 14,4 millioner km² siaruaassimaffigivaa. Qaammammi martsimi agguaqatigiisillugu siaruaassimanera uuttortarneqarpoq 14 million km²-imit minnerusumik rekordimiit 2018-imeersumit. Assingaa sikuup arealia milleriarsimasooq Englandip angeqqataata missaanik.

Siaruaassimanerata appasinnerpaaffiata kingorna ataatsimut isigalugu immap sikuanut kinguneqapiluppoq. December, januar aamma februar immap sikuata siammasinnerata rekortiliilluni appasinnerpaaffianiippoq qaammatini taakkunani. Ataatsimut isigalugu issittumi ukioq oktober 2024-imiit kiappoq, pingaartumik februar aamma marts 2025 kiannerullutik.

Naqitsiniisaffeqarfiit Kalaallit Nunaata eqqaaniittut silaannaq kissartooq Imarpimmit Avannarlermit Qalasersuarmut avannarlermut nusuppaat kinguneralugu ississutsit 20-30 gradinik kiannerulersillugu, ukiup taamaalinerani nalinginnaasumit takuneqartartumit. Allaat Qalasersuarmi avannarlermi ississuseq -10 gradit missaaniippoq. Svalbardimi Longyearby-mi plusgradit anguneqarput, Baffin-illu kangerliumanersuani martsip ingerlanerani immikkuullarissumik kissassutsimik nalunaarsuisoqarluni.

Immap sikua inoqarfinnut qaninnerulerpoq

Ukiukkut manngunnerit sivisuut, soorlu ukiormanna takusagut, immap sikua mattutsinnaveertarpaat anorimut silarlummullu akiuussinnaajunnaarsillugu. Tamanna kinguneqartarpoq aasakkut sikuup saalineranik, taamaalillunilu ukiukkut siusinaarluni aattarluni, taakkulu imminnut sakkortusarput, Issittumi piffissap ingerlanerani kissakkiartorneq sakkortunerulersillugu.

Takussutissiaq 6: Ukiut 45-t kingulliit ingerlanerini Issittumi immap sikuata siammassimanerata annertunerpaaffia milleriarsimavoq 38.000 km²-inik ukiumut aamma siammassinnerata annikinnerpaaffia 77.000 km² ukiumut. Assingaa annikilleriarneq 2.4 % aamma 11.3 % ukiuni qulini. (Najoqqutaq: EUMETSAT's OSISAF.)

Kissariarnerup kinguneri ersaripput, ilaatigullu takuneqarsinnaallutik, sumiiffinni imaannaasarneranik, ukiukkut nalinginnaasumik sikuusaraluartuni. Assersuutigalugu sikusimanngilaq kilometerit hundredit arlallit Svalbardip avannaani februarimi martsimilu, aamma Qaanaami Kalaallit Nunaata kitaata avannaani Inuarfissuarmi inuit imaannaq martsimi igalaaminniit takusinnaasimavaat. Tamaani nalinginnaasumik sinaavanut minnerpaamik 50 km-iusaraluarpoq.

-Nunarsuaq tamakkerlugu kissaneeq inuup pilersitaa peqqutaanerpaavoq, immap sikuata ukiuni qulikkaarini kingullerni milleriarnernanut. Ajornartorsiut tassaavoq immap sikuata amingaataanerata nunarsuaq tamakkerlugu kissaneeq sakkortunerulersikkamiuk, taamaalilluni imminut sakkortusartualerluni. Ilimagissavarput immap sikuata siammarsimanerata annikillineranik rekortiliinernik amerlanernik nalaassinisarpuit, ilimagaarpullu Kalaallit Nunaata eqqaani aasakkut sikoqanngingajattassasoq ukiut 25-it tulluuttut iluanni.

Ukioq manna siammassissuttip minnerpaaffia 7. septemberimiippoq, tassani immap sikua 5,1 mio. km²-inik annertutigimmat. 14-issaat siammassissuttip minnerpaaffigivaa 1979-imili qaammataasakkut nakkutilliineq aallartimmalli.

EUMETSAT OSISAF
OCEAN AND SEA ICE

1985

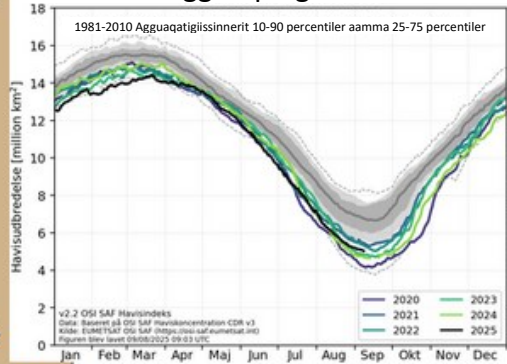
Havisudbredelse [million km²]

18
16
14
12
10
8
6
4
2
0

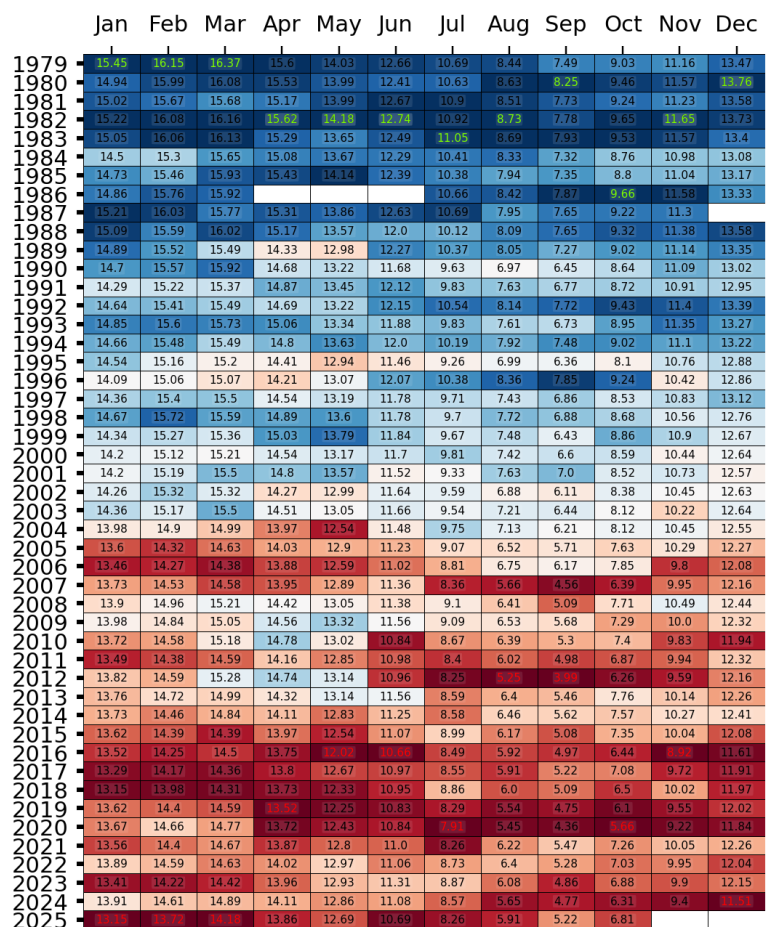
v2
Sea
ice
Ext
1979
ja

Missing data

1981-2010 Agguaqatigiissinnerit 10-

11

Minnerpaaffik

Annerpaaffik

Immap Sikuata Siammarsimassusia qaammatinut tulleriaarlugu

Takussutissiaq 8: DMI'p immap sikuata siaruarsimanera satellit-ikkut nakkutigisimavaa 1978-ip naalerneraniilli. Takussutissiaq, qaammatit tamaasa ukiut ingerlanerini siaruassimaneq takutippaa, namminerlu tamanna oqaluttuarpoq. Siammaassimanerup milliartornera ersarippoq. (Najoqqutaq: http://ocean.dmi.dk/arctic/sie_monthmean.php).

Issittumi immap sikuata siammarassimassusia

Issittumi immap sikuata siammarassimassusia amerikamiut NSIDC-anit aamma europamiut EUMETSAT-iannit - taannalu aqutugalugu DMI-mit - misissoqqissaarneqartarpoq. Sullissiviit taakku marluk tamarmik nalunaarsuutit qaammataasaneersut assigiit tunngavigisarpaat kisianni imaani ammaannartumi sikullu sinaanni "perpaluk" assigiingitsumik suliarisarlugit. Tamatuma kinguneranik siammarassimassusia pillugu titarnerit tamatigut assigiinneq ajorput. Europamiut kisitsisaataat nalunaarsuutit DMI-mi ilisimatuutut misissuisartuneersut aqutugalugit qulaajarneqarsimapput, taakkulu ilaatigut atuagassiami The Cryosphere-mi saqqummersinneqarsimallutik.

Sikup siammarassimassusianik alapernaarsuinerit takutippaat aasakkut immap sikuata arealia 1970'ikkut naalerneranniilli ukiut tamaasa agguaqatigiissillugu 94.000 km² missaannik annikilliaarsimasoq. Tamanna tassaavoq Danmarkip nunaata arealianit marloriaammik anginerusoq.